

Spreektekst GroenLinks

1^e termijn begrotingsdebat

Marcel van der Tol

Voorzitter

Vanavond bespreken we de eerste begroting van het nieuwe College. Vaak heeft de fractie van GroenLinks de moeilijk leesbare begroting bekritiseerd. Onder grote tijdsdruk is een enorme kwaliteitsverbetering van de begroting gerealiseerd. De keuzes die het College maakt zijn beter navolgbaar dan ooit. Waarvoor onze welgemeende complimenten. We rekenen erop dat in samenwerking met de raad, doorgedaan wordt met deze kwaliteitsverbetering.

Ook zien we dat het College de samenspraak, de zeggenschap van burgers over hun eigen stad, wil verbeteren. Het is duidelijk te vroeg dag om hierover wat te vinden. Wat de fractie van GroenLinks betreft, mag er wel wat méér werk van gemaakt mag worden. En daarom zijn wij mede-indiener van een motie van het CDA.

Voorzitter

Zoetermeer bevindt zich in een crisis. De economische crisis die al een aantal jaren aanhoudt heeft een veel grotere crisis veroorzaakt. De crisis is een duurzaamheidscrisis geworden

Duurzaamheid gaat niet alleen over windmolens en zonnepanelen. Duurzaamheid gaat over werk, welzijn, gezondheid en omzien naar je medemens.

Laat ik de drie pijlers van duurzaamheid eens langs gaan. Ik begin met pijler die gaat over economie en werkgelegenheid.

Ruim 6300 mensen in Zoetermeer hebben geen werk, 7000 huishoudens leven in armoede en wat nog erger is, bijna 1 op de 5 kinderen leeft in een gezin met armoede. In Zoetermeer gaan kinderen met honger naar school. Niet omdat ze niet willen eten, maar omdat hun ouders onvoldoende middelen hebben om hun kinderen te voeden. De fractie van GroenLinks vindt dat het College beter haar best moet doen om dit concrete probleem op te lossen en dient hiervoor samen met PvdA, ZO! Zoetermeer en LHN een motie in.

Wat dit College vooral doet, is zorgen voor minder werkgelegenheid. Veel mensen die nu nuttig en maatschappelijk relevant werk doen, raken straks hun baan kwijt, omdat dit college bezuinigt op de huishoudelijke hulp. Nergens leest GroenLinks hoe het College deze mensen weer aan een baan gaat helpen. Kan het College deze mensen duidelijkheid geven?

Er wordt 250 duizend euro uitgetrokken om de economie te stimuleren. Helaas is het weer veel van hetzelfde. Net als de vorige Colleges, wordt er weer heel veel gepraat met ondernemers. Maar deze gesprekken vullen niet de lege zakken van mensen zonder werk.

Versta mij goed. De fractie van GroenLinks is vóór investeren in de lokale economie. Wij vinden wél dat er andere keuzes gemaakt moeten worden. Duurzame keuzes: zoals het stimuleren van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Wij kiezen voor een bedrijfsleven, dat inzet op behoud van werkgelegenheid, dat inzet op zuinig omgaan met grondstoffen en energie, en dat niet met een overmaat aan schuld gefinancierd wordt. Een bedrijfsleven dat tegen een stootje kan en niet bij de eerste de beste tegenvaller massaal het personeel op straat moet zetten.

Hiervoor hebben wij een amendement voorbereid. Ook zijn wij mede-indiener van de motie van de PvdA, die gaat bijdragen aan het aanpakken van de jeugdwerkloosheid.

Voorzitter

Nu kom ik bij de tweede pijler van duurzaamheid. Deze gaat over mensen. Over hun gezondheid, hun veiligheid en hun welzijn.

De hard werkende Nederlander van premier Rutte, die jarenlang belasting en premies heeft betaald en dankzij de crisis in de bijstand is terecht gekomen, wordt wat GroenLinks betreft teveel een schuldgevoel aangepraat. Deze mensen worden belast met waanzinnige eisen als het 4 keer per week solliciteren op banen die er niet zijn. Ze komen terecht op werkervaringsplaatsen waar ze met tientallen jaren werkervaring helemaal niets te zoeken hebben. En als ze dan uit frustratie een misstap maken, kan dat ook nog tot een zware sanctie leiden.

Wat GroenLinks betreft moeten we deze mensen helpen en niet straffen. Hiervoor dienen wij dan ook een amendement in.

GroenLinks staat voor een zorgzame samenleving. Dat de zorg daarbij beter, effectiever en slimmer georganiseerd kan en moet worden vinden wij ook. Maar zelfredzaamheid is voor ons een doel. Niet een methode om het tekort aan geld dat we hiervoor van het Rijk krijgen, weg te poetsen.

Maar waarom zouden wij ons eigenlijk aan de taakstelling van het Rijk moeten houden? Bestaat er voor de collegepartijen ook nog zoiets als gemeentelijke solidariteit? Iedereen krijgt toch de zorg die nodig is? Is deze zorg dan niet nodig?

Waar hebben we het eigenlijk over? Met minder dan gemiddeld 4 euro per maand per huishouden, kan de Huishoudelijke Hulp 1 voor iedereen die dat nodig heeft behouden blijven en kunnen de andere zaken die het college met het overgebleven WMO-geld had willen doen, ook gefinancierd worden. Voor dat bedrag, met de wetenschap dat dat geld goed besteed wordt, betaal ik met plezier, en ik denk met mij vele anderen, een verhoging van de OZB. Zorg voor onze naasten is te belangrijk om dat speelbal te laten zijn van politieke stokpaardjes.

Voorzitter.

Het College heeft helaas afgesproken dat de taakstellingen van het Rijk gehaald moeten worden. De taakstelling voor de WMO is op 100.000 Euro na binnen bereik. Ik spreek de collegefracties daarom nu aan op hun eigen afspraken. De taakstelling van het Rijk voor de WMO wordt vrijwel zeker gehaald. De cliënten van de WMO in Zoetermeer hebben hun bijdrage aan het oplossen van de crisis al dubbel en dwars gegeven door de eerder ingevoerde bezuinigingen. Laat deze mensen zien dat uw afspraken echt wat waard zijn!

Voorzitter

Zoals uw misschien al in de krant heeft gelezen, zal GroenLinks het amendement van ZO! Zoetermeer voor het behoud van Huishoudelijke Hulp 1 mede indienen.

Dan kom ik bij het thema veiligheid. Opnieuw wordt met veel spierballentaal nieuw beleid uitgerold. Om te beginnen ruim een half miljoen in 2015. De spierballentaal blijkt ook in Zoetermeer, net als de 'zero tolerance' in New York, gewoon maatschappelijk werk te zijn. Wat GroenLinks betreft: ga vooral door met dat maatschappelijk werk. Die stoere taal hoeft u voor ons niet te gebruiken.

Uiteindelijk zijn langdurige slechte economische omstandigheden, een terugtrekkende en vooral zuinige overheid de ideale ingrediënten om criminaliteit aan te wakkeren. Om deze problemen echt

het hoofd te bieden, moet de oorzaak aangepakt worden. Bestrijd de werkeloosheid, bezuinig niet als dat niet hoeft en geef de handhavers vooral de ruimte om hun werk goed te doen.

Voorzitter

Het heeft even geduurd, maar de derde pijler, de aarde, is nu echt aan de beurt. De aarde die het mogelijk maakt dat wij, onze kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen, hier kunnen wonen, werken en overleven.

Dit aspect van duurzaamheid zit naar eigen zeggen in de genen van het College. Maar dit College heeft veel moeite om die genen te laten werken. In de hele begroting moeten we met een vergrootglas zoeken naar beleid dat Zoetermeer op de kaart zet als een duurzame gemeente. Het enige wat we kunnen terugvinden is het nog niet uitgewerkte plan voor de “nul op de meter woningen”. Wij wachten in spanning af.

In 2015 is Zoetermeer een windmolen armer. De welbekende windmolen van Siemens, welteverstaan. GroenLinks dient samen met de PvdA een motie in om te onderzoeken hoe dit verlies voor Zoetermeer gecompenseerd kan worden. Want ook al zit duurzaamheid in de genen, dan moet je er wel wat voor doen.

GroenLinks constateert dat de ontgroening van Zoetermeer onverminderd door blijft gaan. Straatbomen die gekapt worden, zien we nooit meer terug. Het aanpakken van zogenaamde enge plekken zorgt voor nog meer kaalslag en maakt die plekken eigenlijk alleen maar enger.

Twee horeca-uitbaters aan de Zoetermeerse Plas, een siertuinencomplex in het Buytenpark, de uitbreiding van Snowworld en het dichtbouwen van de Voorweg en het Katwijkerlaan-tracé. Wat GroenLinks betreft, is er nu wel genoeg ontgroend.

Daarom dienen wij samen met de SP een motie in zodat straatbomen in de wijk in principe altijd gecompenseerd worden. Ook hebben we samen met de PvdA een motie om het voormalige siertuinencomplex gelegen in het Kwadrant voorlopig groen te houden. En tot slot zijn we mede-indiener van de motie van D66 om een andere variant voor woningbouw langs de Voorweg te onderzoeken.

Voorzitter

Ik ga afsluiten.

Duurzaamheid is meer dan CO2-doelstellingen en elektrische auto's. Duurzaamheid gaat over leefbaarheid, groen, natuur. Duurzaamheid gaat over mensen. Over sociale stabiliteit, welzijn, zorg voor elkaar. Duurzaamheid gaat ook over inkomen, het hebben van werk en het houden van werk. Eigenlijk over alles waar het gemeentebestuur zich mee bezig houdt. Duurzaamheid is synoniem aan volhoudbaarheid.

Het beleid wat dit College voorstaat is niet vol te houden. Daarom wil GroenLinks andere keuzes maken. Duurzame keuzes. Een aantal daarvan hebben wij in onze amendementen en moties opgenomen en de niet genoemde moties en amendementen, die wij mede indienen of steunen, hebben onze volhoudbaarheidstoets doorstaan.

Ik dank u voor uw aandacht

In te dienen moties en amendementen GroenLinks en mede-indieners

Motie boom voor een boom SP

Motie honger PvdA, ZO!, LHN

Motie behoud groen kwadrant PvdA

Motie windmolen PvdA

Amendement MVO

Amendement Participatiebudget

Door GroenLinks mede ingediende moties en amendementen

Motie2getthere PvdA

Motie Voorweg D66

Motie voedselbank ZO!

Amendement HH1 ZO!

Amendement Welzijn ZO1

Motie Integraal PGB CDA

Motie Samenspraak CDA

Motie Kerktoren CDAa